

ҚАЛБ АМРИ БИЛАН

(Л. И. Брежневнинг ВЛКСМ XVII съездида сўзлаган нутқидан).

фиға қақирлиди. Шундан кейин
ҳам заводнинг ремонт участка-
си билан ҳарбий қисмлар ўртаси-
да ёзишма давом этди. Нигитлар
ларнинг ҳар хатларини «Қа-
ҳарматли Миша амаки» деб бош-
лаш эди.

Нигитлар армия хизмати-
да ўтаб қайтиб келишиди, институ-
т ўқишга киришиди, лекин
ларига касб ўргатган устозлар

— Ҷим ҳам ҳайронман, — дейди А. Тоқарев. — Балки ёшлар...

«Тошкент оқшоми»нинг коллектив мухбири — «Ташсельмаше-нец» редакцияси.

М. Нуриддинов фотолари

Кеча

Коллектив йилни биринчи чорагида муваффақият билан ишлади. Шу йилнинг январь-март ойларини учун қабул қилинган муқobil план ва социалистик мажбуриялар муваффақият билан бажарилди. Наҳада биринчи кварталда тошпириққа қўшинча 25,3 миңг тонна халқ хўжалиги юкла

ри ташилди.

Митингда сўзга чиққан автобаза бош ижарачиси А. Иванов бригада бошлиқлари И. Данкин ва С. Зайнуловлар коллектив фидоқабос, М. Майкин, «Ўзбекистон» СССР ва республика Компартиясининг 5 йиллигини катта меънат ютуқлари билан кутиб оламиз деган шiori ташиди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармисининг хабар беришича, Ўзбекистон саноат корхоналарининг коллективлари май олдси социалистик мусобақасини кенг ажи олдириб, махсуслотни реализация қилип, кўпир ва газ казип чикарин, устин трикотаж, ўсимлик мойи ва бир канча бошқа буюмлар ишлап чикарин турт ойлик ишлашнинг худудини кенг ажи олдириб, бекатларини — Ой охиригача 100 миллиард сумликдан кўпирок саноат махсуслот реализация қилидики. (ЎзТАП).

«Компрессор» заводнинг кудратли ва сифатли машиналарига бўлган талаб йил сайин ошиб бормоқда. Чет эллик буюртмачиларнинг топиригини уш вақтида адо этишда меҳнат зарбдорларининг ҳиссаси баракали бўлайти.

Корхона фрезерчиси Михаил Чинамасос, Евгений Дадаев сингари меҳнат ялғорлари ҳозирги пайтда 1975 йил ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Ан шундай ялғорларнинг байрати тўғайли қармоқда биринчи қаратал бўйича топирилар муддатдан олдин охириб бажарилди. Пандагга 225 компрессор ўрнига 383 та машина ишлаб чиқарилди. Шу билан бир қатор қўлаб миқдорда эҳтиёт қисмлар ҳаз тайёрланди.

Шу кунларда Маи оиди социалистик му собақасини қизити

юборган ишчилар билан
гайратга ўн гайрат қў-
шиб ишладикодалар.
Куни-кеча корхона-
меҳнат аҳли Болгария
Халқ Республикасининг
18 компрессор машина-
насини юборди. Бун-
дан ташқари Куба
Полиша, Корея Халқ
Демократик Республика-
лиқаси, Монголия
Халқ Республикасининг
мамлакатларининг бу
юртиаларни ҳам тай-
ёрламойда. Бун-
дан ташқари яна бу
машина Полишада бу-
ладиган саноат армар-
насини юборилади.
А. МИРСИДОВА.

Конференцияни таштутуш ректори Х. Холатов очди. Профессор З. Умаровнинг «Ўзбекистон ССР 50 йилгича — денгизга миллий ҳисобнинг таънаси» студентидо доклад қилди. Талабалардан Н. Раҳматуллаева, Г. Иброҳимовлар Ўзбек маърифатпарварлари ҳақида таъриғлар лекциялари билан қўқилди.

Айқамалда студентлар миллий камияти аъёларининг қўлга киритилган ютуқлари ва экспериментал ишлари тўғрисида гапирилди.

Кеңс

корхона 1-цехи кол-
лектинги ҳам апрель
оин планини мuddати-

сингларига сadoqat руҳида тарбиялаш, комсомол ва ёшларни КПСС XXIV съезди қарорларини баъжиринга савфарб атиш жосидан фaолиятини яқдиллаш билан маъқулааб қарор қабул қилди. Съезд ВЛКСМ Марказий Комитети ҳисобот доладан жосидан яқдиллаш билан ре. золяция қабул қилди. ВЛКСМ Уставига ҳисман тутузишдаги киритиш тўғрисидаги қарор ҳам яқдиллаш билан қабул қилинди. ВЛКСМ Марказий Ревизия Комиссиясининг ҳисоботи яқдиллаш билан маъқулаанди. Сўнгра съезд кун тартибиданги навабдаги масала — ВЛКСМ Марказий органларини сайлашга ўтди.

Театр ва рассомчи-
лик институти студент-
лари республикада оз-
тин тўғайга бағишлаб
қўйлаб қардош ҳақ-
лаш асарларини сахна-
лаштирмоқда.

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация заводида бўлган сайлов олди йиғилиши баланд руҳ билан ўтди. Корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод кўр-

сатиш учун Конституцияга нуфуси берилган ҳуқуқдан фойдаланиш мақсадида шу ерга тўпландилар.

Ийғувчи спесары Н. Маннопов минбарга чиқди.

— Биз ўзимиз эришган нарсаларнинг ҳаммаси учун, — деди нотиқ, — Коммунистик партия, Марказий Комитет, унинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сийоси бюросининг доно раҳбарлигинда миннатдормиз. Ленин партияси Совет мамлакатини коммунизм йўлида дадил олган ва бориққад, даражаси раволиши ва баъза саодати тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилмоқда. Республикада меҳнаткашларни ҳам би ғамхўрликка амалий иш

Хам бул тўғайликча эмас! Шунинг билан жавоб бермоқдалар. Ҳозир хорқошмада эди ҳам чиник қилди. Сифатли махсулот ишлаб чиқариш учун бошланган социалистик мусобақа кенг миқёсда авж олиб бормоқда. Мехнат унвондорлигини ошириш озадидан белгиланган беш йиллик топишриқни тўрт йилда бажаришдан иборат ташаббус айтиб бизнинг коллективимизда тузилганлиги билан фخرланамиз.

Коллективимиз номидан,—деди у сўзини давом эттириб,—117-Тошкент—Октябрь сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Иван Дмитриевич Сербин номзодини кўрсатишни тақдир қилмаман.

Пех Бошлғин В. М. Рижков, тах-

Ийгилишда 117-Тошкент—Октябр сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига **Иван Дмитриевич Сербинин** номзад қилиб кўрсатиш тўғрисида яқдиллик билан қарор қабул қилинди. (ЎЗАТГ).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ, республика партия-совет активлари учун Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишлаб, «Биз — ленинчи-интернационалистлармиз» деган лекторий ташкил қилинди.

26 апрель куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида биринчи машғулот ўтказилди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов машғулотни кириш сўзи

нича оқиди. Ш. Р. Рашидов
нича миллий сийosatнинг на
ний асосларини чуқур ўрга
нича муҳимлиги тўғрисида
қариб, қўл мизлатди. Совет
латиннинг ягона оиласида
е ҳуқуқий бошқа Совет Со
листик Республикалари таш
е Забекистон ССРнинг та
е этилатилган ўзбек халқи ва
е республикадаги барча меҳнат
латиннинг ҳаётида буюк тари
е воқеа, мамлакатимизда про
е интернационалиزمни ян

принципи эри тантана
лигининг энг ёркин ва
оли даражасидан бири
деб таъкидлади.

Инчн машғулотда тарих
и доктори, профессор
Дуниин Ўзбекистонда ин-
ионализм ленинча гола-
тантаси тўғрисида
ўқиди.

торий машғулоти ҳар ой-
марта ўтказилади. Ре-
ва ва Ўзбекистон Компар-
тий юбилейига «Ленин
истик интениационализм,

нинг моҳия-
тўғрисида» —
лизм — КП
нинг негиз-
терациона-
халқлари
ҳар томон-
бир-бирига
ири мавзуда
лади.

Тошкент-
лари, КПСХ
тинияк тел-
лар дузури-
лар

Ғиёсиддин ЖАЗОИРИ

НАВРУЗГУЛНИНГ ХОСИЯТЛАРИ

МЕНИНГ ФОРСЧА ИСМИМ «ГУЛИ МИНН», АРАБЧА ИСМИМ «СА, ЗАХР-УР-РАВИЙ» ВА «ЗАХР-УЛ-ЛУҒЛУ» ДИР (ЎЗБЕКЧА «НАВРУЗГУЛ», НАВРУЗГУЛДОШЛАР ОИЛАСИГА КИРАДИ. ЭРТА ОСИЕНИНГ АДИБ ВА ТОҒ ЕНБАҒИРЛАРИДА ЎСАДИ).

Мени Эроннинг, асосан, Кермоншохнинг тоғ ва адирлари этақларидан топишнинг умумий микдори жикхатидан у чуқур сувга яқин туради. Тошкент минерал суви шифобахш ҳисобланади. У таян

далари бор. Янги ҳўл барглариини салатга қўшиб истеъмол қилишнинг умумий микдори жикхатидан у чуқур сувга яқин туради. Тошкент минерал суви шифобахш ҳисобланади. У таян

ҚУВНОҚ САТРАП

Мехмонхонанинг чет эллик сайёҳ этган хонасига бир киши аюҳанисо солиб кирди. — Ҳа, нима қилди, нега бақирясан, — сўради чет эллик. — Мехмонхона ёнлти. — Адашбисиз биродар, мен ўт ўчирувчи эмасман. — Таниқди психиатрлардан бири хузурига келган беморни огоҳланттириб, деди: — Контсультацияларга қатнашганингиз учун 100 франк тўлашингиз керак. — Жуда ахши, донтор. — Дарвоқе, бу пулингиз учун икки саволингизга жавоб бераман. — Нега энди доктор, бу жуда қиммат-ку? — Булиши мумкин, қани иккинчи саволингизни айтинг-чи? — Эрталаб уйқудан кўзини очган ўғил ишга кетмаган отасини тўхтатиб, деди: — Дала, мен туш кўрдим, тушимда сиз менга беш сум бердингиз. — Берам беш сўмиини қайтариб олайман, мактабга борганимда музқамон олиб ерсан, — деди отаси. — Ҳ. МИРЗАЕВ таржимаси.

Газетхон илтимоси

Пулингиз йиртилган бўлса...

Хурматли редакция! Мен яқинда бир танишимдан муомалага яроқсиз бўлиб қолган пуларин алмаштириб олиш мумкин эканлиги тўғрисида эшитиб қолдим. Шу гап тўғрими? Йиртилган пуларин қасерда алмаштириб олса бўлади?

Х. ҲАЛИМОВА,
З. КАРИМҚУЛОВА,
уй бекалари.

Чанана товар айир бош-лаш ва аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш турларининг тўхтовсиз қўйилиши муносабати билан Давлат банаси муассасаларига келиб тўлаётган маблағлар микдори ҳам кўн айини ортиб бораётти. Шунинг учун ҳам, савдо шохобчаларидан ва кўрсатилган коммунал хизмат хизматлари овозига меҳнатқашлар тўлаётган пуларини ўз вақтида қайта ҳисоблаб чиқиш ва сарқиллаш Давлат банаси муассасалари ҳодимлари олдида туғган кўн тартибидан асосий вазифаларидан биридир. Ана шу вазифаларни кўн-гилдайдик бажариш мақсадида Ўзбекистон республикаси Давлат банаси конторасининг Тошкент шаҳар бошқармаси муомаладаги пул билетлари ҳамда металл тағаларининг соф, сифатли бўлишлиги устидан қатъий

уларни аниқлаш учун келтириб топишган таъкилот ва шахсларнинг аризаларига мувофиқ амалга оширилди. Юқорида айтиб ўтилган талабларни аниқлашда қилинган ишларга дуч келиб қолган ҳолларда, Давлат банаси муассасалари иш кастланган пуларин текшириб кўриш учун экспертизага қабул қилади. Узоғи билан 10-15 кун орасида йиртилган пул тағаларига экспертиза натижаларини маълум қилинади.

Шуни алоҳида таъкиллаб ўттиш лозимки, кўнчиллик граждандар ўз пул тағаларининг қасерда, қандай қасдан мумкинлигини яқин билмайдилар. Кўнчиллик ҳоллар содир бўлмаслиги учун Давлат банаси меҳнатқашларга ўз маблағларини жоилардаги омонат қасаларида сақлашни тавсия этади. Бу ўларга ўз жамғармаларини ҳавф-хатарсиз сақлаш имконини беради.

Ж. ЭШОНХУҲАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Давлат банки конторасининг
шаҳар Бошқармаси
бошлиғи ўринбосари.

Хар қасбнинг ўз завоқи, қасбнинг одоб, ҳулқ, фаросат деган сўз бўлимайдиган тартиб-қоидалари ҳам бор-ку, ахир! Хар ишнинг ҳам ўрни, вақти, соати бор. «Келган меҳмон» ёна деб, жамоатчилик бор жойда ўнга эрта беравириш инсоний фазилатга тўғри келмайдими? Тўғри, бу гаплар кўнчиллик учун «икки қарра икки»дек маълум нарса. Лекин, кўча-куйда юрганингизда, мисол учун бир разм солиб «боқинг-а: дуппа-дурст, ўзини хийла маданиятчи сановчи айрим кишиларимизнинг ҳам бу оддий

чилиқнинг одоб, ҳулқ, фаросат деган сўз бўлимайдиган тартиб-қоидалари ҳам бор-ку, ахир! Хар ишнинг ҳам ўрни, вақти, соати бор. «Келган меҳмон» ёна деб, жамоатчилик бор жойда ўнга эрта беравириш инсоний фазилатга тўғри келмайдими? Тўғри, бу гаплар кўнчиллик учун «икки қарра икки»дек маълум нарса. Лекин, кўча-куйда юрганингизда, мисол учун бир разм солиб «боқинг-а: дуппа-дурст, ўзини хийла маданиятчи сановчи айрим кишиларимизнинг ҳам бу оддий

пара келган бирорта бекат-тойини кўдан кечиринг-а... Нималарни кўрмайсиз: эски трамвай билетини, мороженов қорозидан тортиб, то тўхун пўчюнгача, гугурт чўшидан тортиб, турли напир-рослар қолдирганча топилади. Ана, қаринга фарош хола кимларидан қараб-қараб, сўраб-сидириб кетди. Бир соат ўтар-ўтмас, яна ўша ахвол. Уйда-ку, битталик бонангнинг кетидадан аранг тозалайсиз. «ахир, биз шаҳарда бир ярим миллион одам овера бўлса, бир ярим миллионга неча

қад кериб, бир-бирдан гўзал кўчалар, хибоблар, боғлар, кўчқор оқатган гўзал пойтхатимизни гард юқирти-май сақлаш демасдик. Бу, ўша она шаҳрини севини, унинг қадрига ета биллиш демасдик. Ахир, ҳовли-ошиш олдин хар кўни эрталаб-кечқурун сўраб, сўзлаб сепиб, ёғ туяса ялағудай қилиб сақлаш ҳадимизнинг қадимдан қолган эзгу одати, аjoyиб анъанамиз эмасми? Ҳалиям ана шундай. Бўлмаса, нега кўча-хибобларимизга панжа орасидан қарайми? Ахир, боғлар, хибоблар, кўча-майдонлар ҳаммамизнинг умумий ўлимиз, ҳовлимиз, боғимиз-ку! Ўз шаҳрининг ҳақиқий ватанпарвари бўлган хар бир киши — қарими, ёшми, шичми, илмий ҳодимми — ана шундай деб ўйлаш лозим.

Ўз шаҳрининг ватанпарвари кўча-куйини ҳеч қачон ифлос қилмайдиган ва бош-қаларга ҳам бу ишни қилишга йўл қўймайди. Бу тартиб-қоидалардан беҳабар меҳмонлар учрагудек бўлса, уларга оҳиста тўшунтириб қўйиш қўлини ҳам биллади. Мабоодо, битта-икки кўча билда турли сувени бўлгучилар топилиб қолгудек бўлса (аминимизни, улар бор), ундайларга кераклигига муомала қилинар. Бу борада шаҳар Советининг ҳам тегишли амуру — фармони чиқарилиб, қўриқларни жоиларга оғиб қўйилар. Метга қолса, бундай шахслар билан қўндалгича таллашмас.

Милиционер (гугурт чўшидан эрта ташлаб кетган кишини тўхтади): — Ғавақсини, ерга қаранг, ўч сўмиингиз тўғди! Халиги киши: — А? Қани, қани... Бўйи қанин кишининг фахму-фаросатига боғлиқ. Тўхтуса-тўхтувгани, бўлмаса шаҳар ободчилиги тўғрисидаги тартиб-қоидаларни бугунлиги учун ўч сўмиини, кўпроқми уларни солиб, сано, дарҳол қайтариб олиниб, ўша пулга ўрна еотиб олинас...

Мухтор ХУДОҚУЛОВ.

Табиат инъомлари

БАҲОР КЎКАТЛАРИ

Баҳор келиши билан ердан хар хил ў-ғиёҳлар кўккариб чиқади. Шу пайтларда жағ-жағ, немалок, аллалардан тайёрланган кўк сема ёки чучвара истеъмол қилиш, кўк шёв, укроп-қашниқ оғчатлар еб турш қонини фойдалир.

Халқимиз жуда қадим замонлардан қўккатлардан лаззат ва шифобахш таомлар тайёрлаб келади. Шунинг учун ҳам кейинги пайтларда бу ўсимликларнинг қимбат таркиби ҳамда шифоли хусусиятлари яқин ўрганилган.

ЖАҒ-ЖАҒ

Жағ-жағ ёки очам бити — бир йиллик ўсимлик ўсимлиги бўлиб, Ўзбекистоннинг ҳамма ерларида келг тарқалган. Уни ариқ бўйларидан, бедояларнинг четларидан қўллаб териб олса бўлади. Истеъмол қилиш учун розетка барглари яроқлидир. Март-апрель ойларида гўллаб апрель-май ойларида уруғлайди. Жағ-жағ олма қислотаси, С. витамини, қолли, К. витамини ва уруғида 28 процентча ёғ мейлари сақлайди. Ўсимлик қадимдан ички қон кетишда (ўсимликдан ичики ёғ ердан берадиган К. витамини бўлгани учун) қонни тўхтатиш учун, икетиш ва беагани дөвбашда ишлатилади. Илмий тиббиётда ўсимликдан тайёрланган эрталаб қон тўхтатувчи модда сифатида, ақшурликда теги-кология тажрибасида қўлланилади. Келг текширишлар шуни кўрсатдики, ўсимликни тайёрланган спертини ёки сувли экстракт гипотензив (қон босимини қамейтирувчи) хусусиятга эга экан.

МЕХНАТҚАШЛАР ВАКИЛЛАРИНИНГ 1974 ЙИЛ 1-МАЙ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

1974 йил 1-май соат 10.00да В. И. Ленин номи майдонда Тошкент шаҳар меҳнатқашлари вакилларининг умумшаҳар намоийши ўтказилди. Намоийида қатнашадиган меҳнатқашлар вакиллари ўз қорқоналари, муассасалари ва ўқув юртилари учун белгиланган йиллиқ пунктларига тўлғанадилар ва В. И. Ленин номи майдонда кўрсатилган маршрутилар бўйича район қолонлари билан тартибли равишда йўл оладилар. Махсус тақдирномаси бўлган намоийида В. И. Ленин номи майдонда қўйилган соат 9.45 минутда тўхтадилар. Барча турдаги транспорт ҳаранати махсус рухсатнома билан, налар бундан муастасно, шаҳарнинг марказий қисми — Навоий, Энгелс, Пролетар, Ш. Руставели, Б. Хмельницкий, Фурат, К. Маркс кўчаларида соат 6.00 да тўхтадилар ва намоийи туғангандан кейин қайта тикланди.

1 МАЙ НАМОЙИШНИНГ УТҚАЗУВЧИ ШАҲАР КОМССЯЗИ.

Редактор ўринбосари М. С. КАРИМОВ.

ТОШКЕНТ 3 ОҚИМ 2 ЎБЕТ. 27 АПРЕЛЬ, 1974 й.

«Бог сайри». Ф. Абдураулов фотоотюди.

Шаҳримиз номи билан

ШИФОБАХШ СУВ

Тошкент минерал суви. Тошкент обласининг шимолидаги иссиқ сув бўлиб олинади. Бу сув тинки, ўзига хос ҳушамдир. Минерал моддаларининг умумий микдори жикхатидан у чуқур сувга яқин туради. Тошкент минерал суви шифобахш ҳисобланади. У таян

Периферик нерв системаси ва ҳазм органлари баравар кесалланган беморларни Тошкент минерал суви билан даволаш маъқул. Хотин-қизлар касалликлари ва тери хасталарини Тошкент минерал суви билан даволаш ҳам тузук натижалар беради, айниқса, экземаини яқин тузади. Тошкент минерал суви ичлади ва ванна тарзида қабул қилинади.

Ажойиботлар оламида

ЯЛТИРОҚ ТОШЛАР ОРОЛИ

Шри Ланка жуда қадимдан ўзининг қимматбаҳо тошлари, лал-яқутлари билан шухрат қозонган. Қадимдан бу ўлкани Ратнаватина — яроқироқ тошлар ороли деб ҳам аташган.

Бу мамлакат, айниқса, Элахера ҳодисаси билан машҳурдир.

Элахера — Поланна-вурдан жануб-ғарбда жойлашган шаҳар ва унинг атрофидаги жойининг номи. Мустиқиллик йилларида янги ерларни ўзлаштириш программасига биноан, бу ерга мамлакатнинг аҳоли зич яшайдиган районларидан деҳқонлар кўчириб келтирилди. Кўчириб келтирилган кишиларнинг асосий машғулияти Шри Ланка қишлоқ хўжалигининг традицион тармоғи — шоли етиштириш бўлиши керак эди. Лекин кутилмаган ҳодиса рўй берди. Бундан ўй илғири йўл қўраётган кишилар қимматбаҳо тош қонини топдилар.

Мингларча қон қидирувчилар янги Элахерада босиб келишди. Давлат томонидан деҳқонларга берилган қўнгина ер участкаларини қавлалиб ташланди. Қалин ўрмонларда ҳам тўби ўн метргача етадиган а и г а и чуқурлар қовланди. Бу ерда ўзларининг ер участкаларини бўлган ёки давлат ерларидан яроқироқ тош қидириш учун лицензия тўлашга қўрқиб етадиган кишиларгина эмас, яқини равишда тош қидирувчилар ҳам бор. Улар полиция қўздан йироқда, ўтиб бўлмас ўрмонларда иш олиб борадилар.

«Сифир саросимаси» Элахерани ўзгартириб юборди. Хусусий олиб-сатарлар эртдан кечгача машинада сениб юрадилар. Улар қон қидирувчиларини алдаб кетишдан ҳам тоймайдилар.

Қон қидирувчилар (бу ерда улар 20 — 30 минг келад) тақдирини яқинлаш мақсадида, қимматбаҳо тош қавлаш ва сотиш бўйича давлат корпорацияси яроқироқ тошларни сотиб олишни ташкил қилишни радикал равишда қайта кўрмоқда.

Маълум бўлишича, Элахера ёлғиз эмас. Ҳозир оролининг жануби ва ғарби-жанубидаги Поланнавур, Курунгала ва бошқа районларда ҳам қимматбаҳо тошлар қони топилади.

ОЗ-ОЗ ЎРГАНИБ ДОМО БЎЛУР...

Гўзал фазилатлар авлодга ўхшайди. Уларни қўриқлаш ва тарғиб этишга саёб, ҳаракат қилиш лозимдир. — Олий ҳислар мақташга лойиқ бўлган гўзал ҳислатларга зебу-зийнат беради.

Хайри ишларни мақтаб ўтиришдан кўра, унга иштирок қилиш афзалдир.

Дўстларнинг ҳасади-душманларнинг хусуматидан ёмондир.

Шамсуддин ҳожа Хофиз Шерозий айтди:

— Ҳосили кўнглингиздагидек бўлишни истасанг, дўстлик дарахтини эк, сон-саноксиз ранг, қулфат келтирадиган душманлик ниҳолини кўприб ташла.

Шоир Абдий айтди:

Ақл элидан мушқил иш осон бўлур.

Бўлмаса, одам балоларга қолур. Ақл йўқ одамга ним

ҳалқонадир, Кўн жафоро-жабр унга қопонадир.

Тўқсон ёшдан ошган ва қад-қомати ёйдек бўлган бир қол қўнлага асоҳ(хасас) ушлаб кетаётган эди. Бир ёш йигит:

— Эй бобо, асосинг жуда яқин экан, бунини неча пулга сотиб олдингиз? Қардан сотиб олганини айтинг, мен ҳам оламан.

— Дел қулиб чол бободан ҳазиллашиб сўради. Бобо тўхта. Йигитнинг елкасини силлаб айтди:

— Ўғлим, шовша, сабр қил, менинг ёшимга етганимда, бунинг қасасини сента ҳам бепул, текинга келтириб берадилар.

Шоир Умидий айтди:

Ихтиёринг тизгининг гар нафс баднинг налгига беравиг, Гадо қилган сени юздан кечиб, шарму ҳаё кам, кам.

Шайх Саъдий айтди:

— Пок ва одобли киши девсифат, ёмон одам билан сўхбат-деш бўлса, ундан ваҳшийлик, ҳиёнат ва фирибгарликни ўрганади. Ёмонлардан ёмонликдан бошқа нарса ўрганмасан, бўри пўстиндўз бўлмайди, балки пўст шилувчи бўлади.

«Мухлис» таҳаллуспен шоир Ермухаммад Намангоний айтди:

Хар киши меҳнатга собир бўлса, роҳатга етар. Очар гул баргини бодий мурод охиста-охиста.

Юсуф Хос Ҳожиб айтди:

— Ўзининг ҳаммага севдиришини истасанг, қўнғил билан тилирини бириктир. Оқибат билан тилирини аравлашма, улардан йироқ бўл. Бирини: ғийбатчи, қачимчи: иккинчиси: икки юзлама ва тамағир. Ўз манфаатинингга қўзловчи кишини кўнғил берма. Сендан манфаат кўрмаса, душман бўлади.

Алишер Навоий айтди:

Биров ким эрур ростиқдан бирок, Анингдек киши бўлмаган яхшироқ.

Хусайн воиз Кошифий айтди:

— Хар кимки зулму-ситам ниҳолни экса, албатта уқубат ва азоб мевазини ейди, ситамкорлик шаробини нуш қилса, бало ҳумо.

рига мубтало бўлади. Бунга бир мисол:

Раққа номли шаҳарда ўзининг одоб-ахлоқли гўзал одатлари билан халқнинг муҳаббатини ўзига жалб қилган бир дарвеш яшарди. Хар нимада маърифат нури ҳосил бўлса, у киши жон муниси ва дил роҳатидир. Дарвеш ҳам шундай бўлгани учун халқ ун дўст тутиб «Додоил», деб атадилар.

Бир кун Додоилда б и р ни сабаби ўзоқ бир ерга йўлдошсиз, беҳамоҳроф сафарга чиқди. Ўйда Додоилда кўп пул бор деб гумон қилиб, ўғриллар унга ҳужум қилдилар. Додоил ўғрилларга ўз ҳолини баён қилиб айтди:

— Менда дувелимдан ҳеч нарса йўқ, фақат йўлга керак бўлган оғина пул билан озиқ-овнат бор. Агар мулдасингиз шўлар билан ҳосил бўлса, олдинг мен буларни сиздан аямайман.

Ўғриллар Додоилнинг сўзларига илтифот қилмай, уни ўлдирди. Учин қилич сўғурдилар. Бечора Додоил ҳайратда қолди, хар томонга боқарди. Ваҳшатли бие-бонда ва ҳайбатли сарҳода унга ердан берадиган ҳеч ним йўқ эди. Шу чоқда осмонни тўлдириб, бир тала турналар учиб ўтардилар.

Додоил турналарга хитоб қилди:

— Эй турналар, бу биебонда ситамкорлар қўнға гирифторман, ҳеч ким менинг ҳодимдан хабардор эмас, бу ситамкорлардан интиқимини олдинг, қонимни талаб қилинг, — деди.

Ўғриллар Додоилнинг сўзларига қулиб, унинг отини сўрадилар. Додоил отини айтди. Ўғриллар: «Сенинг дилинг ҳеч нарсалдан хабардор эмас, беақл экансан, беақлнинг ўлдириб мумкин», — дедилар. Қолган уларга деди:

— Мен муқофот саҳифасидан бир нуқта баён қилмоқчиман, ёмон иш қилган кишининг бир кўн пу ярамас иши тўғрисида маъқул қилишнинг айтимоқчиман. Лекин ҳақ сўзини эшитишдан-қар, тўғрилиқни кўришдан-қар, тўғри ҳарфини сўзлашдан соқов бўлганлар бу маънидан беҳабардилар.

Бечора Додоилнинг сўзларига илтифот қилмай, уни ўлдирдилар. Бу даҳшатли хабар шаҳар аҳолисига етди, ҳамма афсусланди. Орадан бир неча вақт ўтди. Бир байрам кўн халқ сайлоҳга йири-қилди. Ўғриллар ҳам келиб бир чеккала, халқ орасида ўтирган эдилар. Шу пайтда бир тўда турналар осмонда пайдо бўдилар. Ўғриллар теласига келиб гавго кўтардилар, ҳамма саросима бўлиб қолди. Ўғриллардан бири қулиб ўз шеринга: «Бу турналар Додоил қонини истаётган бўлсалар керак», — деди. Унинг бу сўзини орқадан ўтирган бир одам эшитиб қолди. У киши ўғрининг бу сўзини бошқа бир кишига айтди. Дарҳол ҳоқимга хабар бердилар. Ўғриллар ушланди. Улар тафтиш қийновдан кейин, айбонларига иқдор бўдилар. Ҳоким уларни дорга остирди.

Эки қавларсан ситам бирла

Оқибат бўлган сенинг ўзинга

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

«Қ А Р И Н Д О Ш Л А Р»

Омад экан, яқинда — Қўнбош бахт қўши, Бошлиқ бўлдим бир жойга, «Вич»лашиб қолдим шу-шу. Сал амад қўлда бўлгач, Қўналаркан яқинлар, Топларкан олтиндай, Йўқларкан оғайинлар, Қўшини кўрар эдим,

Кўча-куйда илгарини, Билмасдим, мен уларнинг «Жигарим» эканларини. Келдилар гурус-гурас, Хешу ақрабо, тоға, Ҳатто ўзини «бўла» деб. Кетди қоровул бобо, Танишлар юзга етди, Бир йил ўтмай орадан, Таниш чинди хар қадам,

Хар битта идорадан, Бирни ота тарафдан, Айтди қариндошлигини, Эшитишча кечганимиз, Эшитишча ёшганим, Бирни «тоғанман», деди, Таништириб ўзини, Бирни «жигарман» дед, Илтилатди қўзини.

ТОПИШМОҚЛАР КОЛЛЕКЦИЯСИ

Топишмоқларда ўзига хос халқ ижодиоти ва унинг доқимандлиги мўжассамлашган. Венгриянинг Печ шаҳридаги Янус Пенонисус музейи топишмоқлар қони. Ҳар коллекциясида ер юзидан 209 дан ошқ халқ фольклоринида учрайдиган 90 мингтадан кўп топишмоқ бор. (ТАСС).

Бирни холангман, деди, Бирини жондай амаи. Хузалес, яқин атрофда, Оғайин бўлди ҳамма. Эҳ, қаранг-а танишлар, Эҳ, нима менда биеер. Юрибман қанча фурсат, Хор бўл бекордан бекор. Қўз тегмасин, хешларим, Бўдсан жон омонда. Асли улар қариндош, Менга «амаи» томондан. Ўтқир САИДОВ.

Машинани қаттиқ ювиб Илоҳнинг ҳождати йўқ. А. ХАНИМОВ расмлари.

